МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Економіка підприємства»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – G Інженерія, виробництво та будівництво
спеціальність – G13 Харчові технології
освітня програма – Харчові технології

Кафедра логістики та підприємництва

Силабус склав(ла) професор кафедри логістики та підприємництва, к.е.н., професор Ігор КРИВОВ'ЯЗЮК

Силабус затверджений на засіданні кафедри логістики та підприємництва, протокол № 12 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Дарія СМОЛИЧ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Харчові технології», протокол № 4а від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Харчові технології» к.т.н., доцент Ірина ТАРАЙМОВИЧ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2670

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Економіка підприємства»

Освітня програма	Харчові технології
Галузь знань / Спеціальність	G Інженерія, виробництво та будівництво / G13 Харчові технології
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	3 кредити ECTS / 90 годин, семестр 3
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., професор Ігор КРИВОВ’ЯЗЮК

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо особливостей становлення, ресурсного забезпечення, ефективного функціонування і розвитку підприємств, набуття практичних навичок виконання економічних розрахунків, що характеризують їх ефективність та результативність діяльності на основі управління нею й управління діяльністю підприємства.

Завдання: Завданнями навчання є розвиток загальних і спеціальних (фахових) компетентностей та поглиблення програмних результатів навчання, що досягається шляхом вивчення підприємства як суб'єкта господарювання, напрямів його діяльності; опанування методологічних засад планування діяльності; формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства; встановлення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхів його ефективного використання; дослідження теоретичних засад формування й використання трудових ресурсів та системи їх матеріального стимулювання, підходів до аналізу ефективності їх використання; вивчення засад формування та використання майнових ресурсів підприємства, методичних підходів до їх аналізу; встановлення порядку формування фінансових ресурсів підприємства; побудови механізмів формування економічних результатів діяльності та оцінки її ефективності; виявлення напрямів розвитку та запобігання кризовим явищам і банкрутству.

Пререквізити: Ділова іноземна мова

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми технічного і технологічного характеру, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних основ та методів харчових технологій.

ЗК01 — Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК03 — Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК04 — Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК05 — Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06 — Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК06 — Здатність укладати ділову документацію та проводити технологічні та економічні розрахунки.

СК11 — Здатність розробляти та впроваджувати ефективні методи організації праці, нести відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.

СК12 — Здатність формувати комунікаційну стратегію в галузі харчових технологій, вести

професійну дискусію.

СК13 — Здатність підвищувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи становлення підприємства								
1	Тема 1. Теорії підприємств	1/0,5	1/0	6/7,5	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, захист індивідуального завдання	ЗК03
2	Тема 2. Зовнішнє середовище господарювання підприємств	1/0,5	1/1	6/6,5	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, кейс-завдання	ЗК01, ЗК05
3	Тема 3. Організаційно-правові форми підприємств	1/0	1/0	6/8	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, розрахункове завдання	ЗК05
4	Тема 4. Структура та управління підприємством	1/0	1/0	6/8	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО5, МО9	ЗК05, СК06, СК11, СК13
5	Тема 5. Планування діяльності підприємства	1/0	1/0	6/8	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9	ЗК03, ЗК04, ЗК05, СК06
Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення, ефективність діяльності та розвиток підприємства								
6	Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	2/0	2/1	4/7	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, розрахункове завдання	ЗК03, ЗК04, ЗК05, СК06, СК12, СК13
7	Тема 7. Необоротні та оборотні активи підприємства	2/0,5	2/1	4/6,5	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, розрахункове завдання	ЗК03, ЗК04, ЗК05, СК06, СК13
8	Тема 8. Виробнича потужність, продукція та конкурентоспроможність підприємства	1/0	1/0	6/8	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, розрахункове завдання	ЗК04, ЗК05, ЗК06, СК06, СК13
9	Тема 9. Витрати та фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2/0,5	2/1	5/7,5	9/9	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, розрахункове завдання	ЗК04, ЗК05, СК06, СК13
10	Тема 10. Організація виробництва і забезпечення якості продукції	1/0	1/1	6/7	8/8	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК05, ЗК06, СК11, СК13
11	Тема 11. Розвиток підприємства та фактори його забезпечення	2/0	2/1	5/8	9/9	МН1, МН2, МН6	МО2, МО9, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК05, СК06, СК12, СК13
	Разом	**15/2**	**15/6**	**60/82**	**90/90**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п.

2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО5 — командні проєкти; МО9 — залік.

4. Результати навчання

ПРН01. Знати і розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі харчових технологій.

ПРН02. Виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПРН03. Уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру.

ПРН04. Проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.

ПРН14. Підвищувати ефективність виробництва шляхом впровадження ресурсоощадних та конкурентоспроможних технологій, аналізувати стан і динаміку попиту на харчові продукти.

ПРН15. Впроваджувати сучасні системи менеджменту підприємства.

ПРН21. Вміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу з метою донесення ідей, проблем, рішень і власного досвіду у сфері харчових технологій.

ПРН23. Мати навички з організації роботи окремих виробничих підрозділів підприємства та координування їх діяльності.

ПРН24. Здійснювати технологічні, технічні, економічні розрахунки в рамках розроблення та виведення харчових продуктів на споживчий ринок, вести облік витрат матеріальних ресурсів.

ПРН25. Виявляти творчу ініціативу з питань ринкової трансформації економіки.

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (32 %) + КПІЗ (20 %) + модульний контроль (48 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Теорії підприємств

Роль і місце суб'єктів господарювання в економічній системі суспільства. Підприємство харчової промисловості як суб'єкт господарювання. Місія і множинні цілі підприємства. Головні напрями діяльності (маркетингова, інноваційна, виробнича, комерційна, економічна та соціальна діяльність, післяпродажний сервіс та ін.).
Економічна модель підприємства як відкритої системи.
Підприємництво як рушійна сила розвитку підприємства. Сутність, основні функції, принципи здійснення і види підприємництва.
Еволюція теорій функціонування підприємств та їх особливості.
Класична та інноваційна моделі підприємництва. Сучасні концепції підприємництва. Значення підприємницької діяльності для функціонування ефективної системи господарювання.

Тема 2. Зовнішнє середовище господарювання підприємств

Підприємницьке середовище: сутність та значення. Внутрішнє підприємницьке середовище: матеріально-технічний, фінансовий, трудовий потенціали тощо. Зовнішнє середовище господарювання підприємств: сутність, особливості та суб'єкти формування.

Макросередовища функціонування підприємства. Чинники макросередовища підприємства: економічні, політичні, соціальні, природно-екологічні, науково-технічні, міжнародні, інші. Вплив глобальних ризиків на економічне середовище підприємств.

Чинники мікросередовища підприємства. Елементи мікросередовища функціонування підприємства: постачальники, посередники, споживачі, конкуренти, робоча сила, державні органи тощо.

Тема 3. Організаційно-правові форми підприємств

Економіко-правове положення юридичної особи. Процедура створення юридичних осіб. Юридичні акти, що слугують законодавчою базою функціонування підприємства. Господарський кодекс України, його основні розділи та їх зміст. Статут підприємства. Генеральна тарифна угода. Колективний договір. Інші правові документи, що регулюють окремі напрями діяльності підприємства.

Практичне значення класифікації підприємств. Різновиди підприємств за такими класифікаційними ознаками: мета і характер діяльності; форма власності; приналежність капіталу; правовий статус і форма господарювання; галузево-функціональний вид діяльності: технологічна (територіальна) цілісність і ступінь підпорядкування; чисельність працівників та обсяги доходів. Малі, середні та великі підприємства.

Об'єднання підприємств. Об'єктивна обумовленість та економічно-соціальна доцільність різних за принципами і цілями об'єднань підприємств виробничої і невиробничої сфер діяльності. Сучасні форми добровільного та інституційного об'єднання підприємств (асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, фінансово-промислові групи, холдинги тощо).

Тема 4. Структура та управління підприємством

Структура підприємства. Особливості виробничої та організаційної структур підприємства. Основні шляхи вдосконалення виробничої структури підприємства. Організаційна структура підприємства.

Об'єктивна необхідність і сутність управління підприємством. Процес управління підприємством. Функціональні підсистеми управління підприємством. Функції управління підприємством. Методи управління підприємством. Змістова характеристика економічних, організаційно-розпорядчих і соціально-психологічних методів управління.

Організаційні структури управління підприємством. Вимоги до організаційної структури управління підприємством. Види організаційних структур управління. Особливості, переваги та недоліки лінійної організаційної структури управління. Особливості, переваги та недоліки функціональної структури управління. Особливості, переваги та недоліки лінійно-штабної організаційної структури управління. Особливості, переваги та недоліки лінійно-функціональної структури управління. Особливості, переваги та недоліки матричної організаційної структури управління. Особливості вибору організаційних структур управління підприємством.

Принципи управління підприємством.

Необхідність і принципи формування вищих органів управління підприємствами.

Тема 5. Планування діяльності підприємства

Економічне прогнозування діяльності підприємства. Мета й об'єкти прогнозування. Принципи прогнозування. Методи економічного прогнозування. Предмет економічною прогнозування. Довгострокові, середньострокові і короткострокові прогнози і сфери їх застосування.

Планування як домінантна функція управління. Сутність, цілі та види планування діяльності підприємства. Принципи планування. Система планів підприємства. Методи планування діяльності та розвитку підприємства.

Бізнес-планування, його процес і значення. Особливості написання бізнес-плану підприємства. Основні функції і завдання розробки бізнес-плану підприємства. Структура бізнес-плану.

Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Класифікація, характеристика та структура персоналу підприємства. Групи персоналу підприємства (промислово–виробничий персонал; непромисловий персонал). Категорії персоналу підприємства (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і кваліфікацією.
Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві. Явочна та облікова чисельність персоналу. Чинники, які мають враховуватися у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу підприємства. Методи розрахунків чисельності працівників підприємства.
Продуктивність праці персоналу підприємства як економічна категорія. Методи вимірювання та показники продуктивності праці персоналу. Методи розрахунку впливу окремих найбільш типових факторів на рівень продуктивності праці. Динаміка продуктивності праці. Резерви підвищення продуктивності праці на підприємстві.
Моделі та методи мотивації праці. Поняття мотивації праці. Концептуальні характеристики багатофакторних моделей мотивації трудової діяльності. Класифікація методів мотивації працівників.
Суть та види заробітної плати. Основні принци організації оплати праці. Основні функції заробітної плати (відтворювальна, стимулююча, регулююча, соціальна). Номінальна і реальна заробітна плата. Основна і додаткова заробітна плата. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати.
Форми і системи оплати праці. Дві форми заробітної плати, що базуються на тарифній системі: 1) погодинна форма заробітної плати; 2) відрядна форма заробітної плати. Основні системи оплати праці погодинної форми заробітної плати: пряма (проста) погодинна; погодинно-преміальна; система посадових окладів. Основні системи оплати праці відрядної форми заробітної плати: пряма відрядна; відрядно-преміальна; відрядно-прогресивна; непряма відрядна; колективна (бригадна); акордна.
Розробка інтелектуальної системи безпеки персоналу з використанням машинного навчання.

Тема 7. Необоротні та оборотні активи підприємства

Економічна сутність, елементний склад і класифікація активів підприємства. Критерії визнання ресурсів підприємства активами. Поділ активів на матеріальні та нематеріальні. Поділ активів на необоротні та оборотні. Відмінні ознаки і сутнісна характеристика необоротних та оборотних активів. Практичне значення необоротних та оборотних активів підприємства для здійснення процесу виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг). Майно підприємства соціального призначення.
Зміст, класифікація та структура основних засобів підприємства. Групи основних засобів та інших необоротних активів згідно Податкового Кодексу України. Оцінка та облік основних засобів підприємства. Спрацювання основних засобів підприємства. Рівень фізичного, морального та загального зношення основних засобів підприємства. Амортизація основних засобів підприємства. Методи нарахування амортизації. Форми відтворення основних засобів підприємства. Показники оцінки руху та ефективності використання основних засобів підприємства. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.
Поняття та елементний склад нематеріальних активів підприємства (права користування природними ресурсами; права користування майном; права на комерційні позначення; права на об’єкти промислової власності; авторське право та суміжні з ним права; інші нематеріальні активи). Визнання і оцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Показники стану, руху та ефективності використання нематеріальних активів підприємства.
Економічна сутність, склад та класифікація оборотних активів підприємства. Оборотні активи у сфері виробництва. Оборотні активи у сфері обігу. Схема відтворення оборотних активів у процесі руху оборотного капіталу. Етапи кругообороту оборотних активів у процесі операційного циклу підприємства. Модель взаємозв’язку оборотного капіталу й оборотних активів підприємства. Джерела формування оборотних активів підприємства.
Сутність та типи політики формування оборотних активів підприємства. Підходи до фінансування різноманітних груп активів підприємства. Поточні фінансові потреби. Нормування оборотних активів підприємства. Норматив оборотних активів. Методи розрахунку нормативів оборотних активів. Показники ефективності використання оборотних активів підприємства. Абсолютне та відносне вивільнення оборотних активів. Напрями підвищення ефективності

використання оборотних активів.
Управління оборотними активами.

Тема 8. Виробнича потужність, продукція та конкурентоспроможність підприємства

Виробнича потужність підприємства та фактори впливу на ефективність її використання. Загальні методичні принципи розрахунку виробничої потужності. Алгоритм розрахунку середньорічної виробничої потужності підприємства. Основні шляхи підвищення ефективності використання виробничих потужностей.
Продукція: сутність та основні характеристики. Вироблена продукція (виконана робота, надана послуга) як конкретний продукт праці. Класифікація продукції за ступенем готовності. Класифікація продукції та економічним призначенням. Номенклатура та асортимент продукції.
Виробнича програма підприємства. Основні вимірники обсягу продукції. Натуральні та вартісні показники виробничої програми. Розрахунок вартісних показників виробничої програми підприємства. Товарна, валова і чиста продукція. Обсяг реалізованої продукції. Внутрішньозаводський і валовий оборот. Обсяг незавершеного виробництва. Розробка і формування виробничої програми підприємства.
Конкурентоспроможність продукції та методи її оцінки. Фактори, які впливають на конкурентоспроможність продукції. Параметри конкурентоспроможності продукції. Методика оцінки конкурентоспроможності продукції.

Тема 9. Витрати та фінансово-економічні результати діяльності підприємства

Сутність витрат підприємства. Класифікація витрат підприємства. Витрати, пов’язані з операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю підприємства. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками. Склад витрат на виробництво, адміністративних витрат, витрати на збут та інших операційних витрат. Структура витрат підприємства. Роль витрат при здійсненні економічних розрахунків. Собівартість продукції як комплексний економічний показник. Включення поточних витрат виробництва до собівартості продукції (послуг).
Критичний обсяг виробництва продукції («точка беззбитковості»), графічний та аналітичний методи знаходження. Зміна критичного обсягу виробництва продукції під впливом окремих чинників.
Методи калькулювання продукції та склад статей калькуляції. Калькулювання та його місце в економічних розрахунках. Об'єкти калькулювання і калькуляційні одиниці. Типова номенклатура калькуляційних статей витрат. Методика обчислення окремих статей калькуляції.
Зміст і характеристика кошторису витрат. Методика обчислення кошторису витрат. Розрахунки кошторису виробництва за окремими економічними елементами. Практичне значення та порядок розробки кошторису витрат.
Фактори зниження собівартості продукції.
Формування прибутку підприємства. Механізм формування різних видів прибутку підприємства. Місце валового прибутку у структурі доходу (виручки) від реалізації продукції. Фінансовий результат від операційної діяльності. Фінансовий результат до оподаткування. Чистий фінансовий результат. Джерела формування прибутку і доходу підприємства. Функції прибутку підприємства. Фактори впливу на прибутковість діяльності підприємства. Розподіл прибутку підприємства. Завдання політики розподілу прибутку підприємства. Фактори розподілу прибутку підприємства. Типи дивідендної політики підприємства.
Характеристика та оцінка ефективності діяльності підприємства. Загальна методологія визначення ефективності діяльності підприємства. Критерії ефективності виробництва. Система узагальнюючих та часткових показників ефективності виробництва (показники ефективності використання персоналу, нематеріальних активів, основних засобів, оборотних активів, фінансових ресурсів тощо). Рентабельність як відносний показник ефективності роботи підприємства. Різновиди та порядок розрахунку рентабельності. Чинники підвищення ефективності діяльності підприємства. Методологія оцінки впливу ІКТ-інтеграції на продуктивність та ефективність підприємства.
Основні показники діагностики фінансового стану підприємства. Майновий стан. Фінансовий стан. Ліквідність та платоспроможність. Ділова активність.

Тема 10. Організація виробництва і забезпечення якості продукції

Поняття та основні елементи виробничого процесу. Технологічний процес як головна складова виробничого процесу. Поділ виробничих процесів за призначенням (основні, допоміжні, обслуговуючі), перебігом у часі (дискретні, безперервні) і ступенем автоматизації (ручні, механізовані, автоматизовані, автоматичні). Принципи організації виробничого процесу: спеціалізація, пропорційність, паралельність, прямоточність, безперервність, ритмічність, автоматичність, гнучкість, гомеостатичність. Тривалість виробничого циклу як характеристика виробничого процесу за складністю та швидкістю перебігу.

Необхідність виокремлення і дефініція типу виробництва. Сутнісний характер одиничного, серійного і масового типів виробництва. Порівняльна характеристика типів виробництва. Методи організації виробництва. Властиві ознаки, сфери застосування і мо-дифікації непотокового виробництва. Загальна характеристика потокового виробництва.

Сутність і соціально-економічне значення застосування різних форм організації виробництва. Показники спеціалізації, кооперування і конверсії виробничих підприємств. Комбінування та об'єктивна необхідність і тенденції розвитку диверсифікації виробництва.

Якість продукції як економічна категорія. Показники якості продукції та їх характеристика. Методи оцінки якості продукції. Багатоспрямований вплив підвищення якості виробів на економіку та імідж підприємства. Технічні, організаційні та соціальні заходи підвищення якості.

Сутнісна характеристика стандартизації продукції, її складові елементи і принципи здійснення. Застосовувані в Україні стандарти і технічні умови. Сучасні напрями удосконалення стандартизації виробів. Поняття та економічне значення сертифікації продукції. Міжнародні системи сертифікації та національні системи якості. Економічна ефективність стандартизації та сертифікації продукції.

Тема 11. Розвиток підприємства та фактори його забезпечення

Поняття «розвиток», його роль і значення для підприємства. Адаптація підприємства. Об'єктивна необхідність і стратегія структурної перебудови економіки та її базових галузей. Сутнісна характеристика та організаційні форми реструктуризації підприємств. Вплив реформування форм власності на реструктуризацію виробничо-господарської діяльності підприємств. Характеристика та форми трансформації підприємств. Механізм санації та цілі її проведення. Програма санаційних заходів фінансово-економічного характеру. Загальна характеристика процесу організації ліквідації (припинення діяльності) збанкрутілого суб'єкта господарювання.

Інноваційний та інвестиційний фактори забезпечення розвитку підприємств. Економічна сутність та об’єктивна необхідність інноваційної діяльності. Основний зміст і властивості нововведень, новацій та інновацій. Основні завдання та напрями інноваційної діяльності підприємства, класифікація інновацій. Економічне обгрунтування інноваційних рішень: ризики, інвестиції, оцінювання. Чинники активізації інноваційної діяльності підприємства. Фінансування інноваційної діяльності підприємства. Методичні основи оцінки ефективності інноваційної діяльності підприємства. Поняття інвестиційної діяльності, її об’єкти та суб’єкти. Характеристика стадій інвестиційного процесу. Класифікація та характеристика інвестицій. Процес формування інвестиційної стратегії підприємства. Методи фінансування інвестиційної діяльності (самофінансування, акціонування, боргове фінансування, надання дотацій, змішане). Внутрішні та зовнішні джерела інвестування. Реальні та фінансові інвестиції. Характеристика інвестиційного проєкту. Система показників, які використовують для визначення доцільності інвестування за концепцією врахування фактору часу (чистий приведений дохід, індекс дохідності, період окупності, внутрішня норма дохідності).

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Виконання ІЗ є одним із обов’язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Економіка підприємства» виконується упродовж семестру. ІЗ виконується самостійно кожним студентом.

При виконанні КПІЗ здобувачі вищої освіти повинні показати:

- знання і розуміння предметної області та професійної діяльності;
- здатність виявляти ініціативу та підприємливість у виборі об’єкту дослідження, а також до пошуку та аналізу інформації з різних джерел, оцінювання якості виконуваних робіт, укладання

ділової документації, проведення розрахунків, вміти розробляти ефективні методи організації праці, вести професійну дискусію, забезпечувати ефективність виробництва, впроваджувати сучасні системи менеджменту;

− навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

Зміст ІЗ:

Виконання комплексного практичного індивідуального завдання на тему: «Бізнес-план створення та розвитку власного бізнесу (на прикладі харчової промисловості)». Завдання обирається індивідуально за домовленістю та обліком тем викладачем курсу.

Основними завданнями дослідження є:

- розробка цілей та обгрунтування економічної доцільності обраного напрямку розвитку бізнесу;
- визначення організаційно-економічних засад розвитку бізнесу, розрахунок очікуваних результатів, джерел і напрямків його фінансування;
- розкрити перспективи обраного напрямку розвитку бізнесу.

Форма захисту ІЗ:

підготовка та захист зведеного бізнес-плану.

9. Самостійна робота

Самостійна робота передбачає опрацювання навчальної та наукової літератури, нормативно-правових актів, інформаційних ресурсів і додаткових матеріалів за тематикою освітнього компонента; поглиблення та систематизацію теоретичних знань; підготовку до практичних занять, поточного й підсумкового контролю; виконання індивідуальних завдань, підготовку аналітичних матеріалів і розв’язання практичних ситуацій відповідно до змісту дисципліни.
Результати самостійної роботи оцінюються в межах поточного та підсумкового контролю відповідно до критеріїв оцінювання, визначених у силабусі.

10. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

11. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Кривов’язюк І.В. Економіка підприємства: електронний освітній ресурс на Moodle. ОП «Харчові технології», бакалавр (рекомендовано науково-методичною радою університету до використання у навчальному процесі. Протокол №3 від 21.10.2025; довідка визнання електронного засобу навчального призначення науково-методичною працею № 25-20) [Електронний ресурс] / І.В. Кривов’язюк. Режим доступу:

https://mdl.lntu.edu.ua/course/view.php?id=7702.

2. Кривов’язюк І.В. Робоча програма з дисципліни «Економіка підприємства», складена на основі ОП підготовки бакалавра галузі знань 18 Виробництво та технології, спеціальність 181 Харчові технології. ЛНТУ, 2024.

3. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов’язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

Праці інших авторів:

4. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. Л. Г. Мельника. Одеса: ОЛДІ-ПЛЮС, 2023. 874 с.

5. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2025. 874 с.

6. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства. Навч. посібник. 3-тє вид. Київ: Каравелла, 2023. 320 с.

7. Мостенська Т. Л. Організація виробництва на підприємствах харчової промисловості : підруч. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 492 с.

8. Шарко М.В., Мєшкова-Кравченко Н.В., Радкевич О.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2025. 436 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

9. M. Bilychenko, N. Kasianova, S. Smerichevskyi, O. Lavrynenko, I. Kryvovyazyuk. (2025). Development of a smart personnel security system using machine learning. CSDP’2025: Cyber Security and Data Protection, July 31, 2025, Lviv, Ukraine. PP. 203-215. URL: https://ceur-ws.org/Vol-4042/paper16.pdf

10. Kryvovyazyuk, I., Britchenko, I., Lipych, L., Kravchuk, P., Galaziuk, N., Burban, O. (2025). Impact of Global Risks on Economic Downturn in Countries Worldwide: Analysis of the Causes of the Situation and Opportunities for Growth Recovery. – Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania), 34(6), pp. 66-86. (SCOPUS). URL: http://archive.econ-studies.iki.bas.bg/2025/2025_06/2025_06_04.pdf або http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5314126

11. Vakhovych, I., Kryvovyazyuk, I., Kovalchuk, N., Kovalska, L., Dorosh, V., & Burban, O. (2024). Assessment of the impact of financial and non-financial instruments on equity and cash flows as the basis for decision-making to increase enterprise market capitalization. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 4(57), 218–232. (SCOPUS, WoS). https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.57.2024.4439

12. Kryvovyazyuk, I., Britchenko, I., Kovalska, L., Oleksandrenko, I., Pavliuk, L., Zavadska, O. Economic and mathematical modeling of integration influence of information and communication technologies on the development of e-commerce of industrial enterprises. Journal of Theoretical and Applied Information Technology. 2023. Vol 101. Issue 11. PP. 3801-3815. (SCOPUS). http://www.jatit.org/volumes/Vol101No10/12Vol101No10.pdf

13. Kryvovyazyuk, I., Britchenko, I., Smerichevskyi, S., Kovalska, L., Dorosh, V., Kravchuk, P. Digital Transformation and Innovation in Business: the Impact of Strategic Alliances and Their Success Factors. – Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania). 2023. Volume 32(1), pp. 3-17. (SCOPUS). https://www.iki.bas.bg/Journals/EconomicStudies/2023/2023-1/01_Kryvovyazyuk.pdf

14. Кривов’язюк І.В., Бурбан О.В. Математичні та цифрові моделі й методи в оцінці ефективності та оптимізації логістичних рішень. ГРААЛЬ НАУКИ : міжнар. наук. журнал. 2025. № 54. С. 208-216. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.18.07.2025.021. URL: https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/18.07.2025…

15. Кривов’язюк І.В. Технологічна готовність до здійснення цифрових трансформацій бізнесу у промисловому секторі України. ГРААЛЬ НАУКИ : міжнар. наук. журнал. 2025. № 48. С.128-139. (фахове видання у міжнародній наукометричній базі даних Index Copernicus, Google Scholar,

Open Ukrainian Citation Index та ін.) https://doi.org/10.36074/grail-of-science.21.02.2025

16. Кривов’язюк І.В., Рудь Н.Т. Методологія оцінки впливу ІКТ-інтеграції на продуктивність та ефективність промислових підприємств України. ГРААЛЬ НАУКИ: міжнар. наук. журнал. 2025. № 58. С. 305-312. https://doi.org/10.36074/grail-of-science.14.11.2025.035 / URL: https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/14.11.2025…

17. Рудь Н.Т., Кривов’язюк І.В. Економічне обгрунтування інноваційних рішень: ризики, інвестиції, оцінювання. Наукові інновації та передові технології. Серія "Економіка". 2025. № 12(52).С.3309-3326. https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-12(52)-3309-3326

18. Кривов’язюк І.В. Цифровізація і стратегічна гнучкість – рецепт для розробки інноваційних стратегій розвитку бізнесу. Економічні науки. Серія “Регіональна економіка”. Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 20 (79). Луцьк, 2023. С. 118-126. https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20(79)-16

19. Кривов’язюк І.В. Перспективи розвитку підприємництва в умовах сучасних викликів: глобальний та національний виміри. Економічний форум. 2023. № 3. С. 109-118. https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-3-14

Праці інших авторів:

20. Варченко О. М., Крисанов Д. Ф., Герасименко І. О., Ткаченко К. В., Варченко О. О., Тур О. В. Діяльність підприємств харчової індустрії України у кризові, проміжні та воєнний періоди. Продовольчі ресурси. 2024. Т. 12, № 22. С. 219–233. DOI: 10.31073/foodresources2024-22-22

21. Гончар М.Ф., Грибик І.І., Комаровський В.І. Розвиток системи управління якістю підприємств харчової промисловості на засадах інновацій в умовах глобалізації. Академічні візії. 2023. № 26. URL: https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/704.

22. Гривківська О. В., Драган О. І., Панчишин М. А. Вплив виробничих та ринкових ризиків на формування інноваційного потенціалу підприємств харчової промисловості. Київський економічний науковий журнал. 2026. № 12. С. 28–34. DOI: 10.32782/2786-765X/2026-12-4

23. Роганова Г. О. Аналіз рентабельності підприємств харчової промисловості: інтеграція міжнародних підходів та емпірична оцінка. Економіка: реалії часу. 2026. № 3 (85). С. 129–135. DOI: 10.15276/ETR.03.2026.13

24. Anderson C.C., Denich M., Warchold A., Kropp J. P., Pradhan P. A systems model of SDG target influence on the 2030 Agenda for Sustainable Development. Sustainability Science. 2021. URL: https://doi.org/10.1007/s11625-021-01040-8.

25. Földi P., Parádi-Dolgos A. and Bareith T. Examination of the Performance of Food Industry Enterprises Between 2010 and 2021. REGIONAL AND BUSINESS STUDIES. 2023. Vol. 15 (2). pp. 59-71.

26. Liu H., Wang Y., Yan Z. Artificial Intelligence and Food Processing Firms Productivity: Evidence from China. Sustainability. 2024. Vol. 16, No. 14. Article 5928. DOI: 10.3390/su16145928

27. Rajnish K., Ghada E., Kantilal R., S. Abha, H. Md Shamim, Dheeraj M., Samrat R. Machine Learning and Artificial Intelligence in the Food Industry: A Sustainable Approach, Journal of Food Quality, 2022, 8521236, 9 p.

28. Stefanini R., Vignali G. The influence of Industry 4.0 enabling technologies on social, economic and environmental sustainability of the food sector. International Journal of Production Research. 2024. Vol. 62(10). P. 3800–3817.

29. Žáková Kroupová Z., Trnková G. Profitability, Efficiency, and Market Structure in the Meat and Milk Processing Industry: Evidence from Central Europe. International Journal of Financial Studies. 2025. Vol. 13, No. 1. Article 45. DOI: 10.3390/ijfs13010045

ІІІ. Інформаційні ресурси

30. Розпочинаючи власний бізнес / Дія.Бізнес. URL: https://api.business.diia.gov.ua/public/uploads/files/rozpocinauci_vlasnij_biznes__1726556163.pdf

31. Створення бізнес-плану / Microsoft Support. URL: https://support.microsoft.com/uk-ua/office/create-a-business-plan

32. Write Your Business Plan / U.S. Small Business Administration. URL: https://legacy.sba.gov/business-guide/plan-your-business/write-your-business-plan

33. Bakery Business Plan: Free Template, Sample Plan and Startup Costs / Zarla. URL: https://www.zarla.com/business-plans/bakery

34. Bakery Business Plan / LivePlan. URL: https://www.liveplan.com/sample-business-plans/food-and-beverage/bakery-business-plan

35. Bakery Business Plan / Xero. URL: https://www.xero.com/uk/templates/business-plan-template/bakery/

36. Започаткування та масштабування власної справи / Дія. URL: https://diia.gov.ua/services/zapochatkuvannia-ta-masshtabuvannia-vlasnoi-spravy

37. Грант на виробництво переробної промисловості / Дія. URL: https://diia.gov.ua/services/grant-na-pererobne-pidpriyemstvo/

38. FAOSTAT: Food and Agriculture Data / FAO. URL: https://www.fao.org/faostat/

39. Trade Map: Trade Statistics for International Business Development / International Trade Centre. URL: https://www.trademap.org/

40. Break-even Point / U.S. Small Business Administration. URL: https://legacy.sba.gov/business-guide/plan-your-business/calculate-your-startup-costs/break-even-point

41. Calculate Startup Costs / U.S. Small Business Administration. URL: https://legacy.sba.gov/document/support-calculate-startup-costs